

1. schůzka 22. prosince 1915. 1

Zahájil ing. Štych přednáškou o zimním slunovratu. Dále oznámil jim provisorní sdružovací plán a cíle spolku Efemeridy.

2. schůzka 18. ledna 1916. 2

Zahájil p. Klepešta přednáška p. Louisy Štychové o Karolině Herschelové a jejím bratru Vilému.

3. schůzka 12. února 1916 3

Zahájil p. ing. Štych přednáška p. Klepešty o konstrukci dalekohledu a jeho obsluze Efemeridy.

Protokol

1. výborové schůze

konané dne 22. února 1916 4

za účasti pp. ing. Štycha, Klepešty a Pandy, p. Louisy Štychové, pl. Viktorové, Suchánkové a Soukalové.

Schůzi zahájil ing. Štych, vysvětlil význam astronomické společnosti, jejíž má za účel sdružovati přátele astronomie, konati pozorování, přednášky, sledovati postup vědeckých prací a užíne. - Navrhl, aby za účelem informace

první veřejnosti dopisalo se některým osobám se zprávou o založení, významu a programu astronomické společnosti. Dále navrhl p. ing. Třech, aby za účelem agitace pro činnost přednáškovou byly vydány letáčky krátkého obsahu se zprávou o přednáškových schůzkách astronomického kroužku; vyhotovení letáček předáno p. Suchánkové.

Přednáváno o nutnosti zřízení knihovny, jež má obsahovat hlavně knihy obsahu astronomického; z příspětku má knihovna sestávat z knih darovaných. Na návrh p. Klepety předáno obstarávání knihovny p. Bendovi. Usneseno, předplatit časopis „Sirius“.

Jména spolkové zjištěna dle sdělení pokladnice, p. Suchánkové obnosem 18 Kč 12 h.

Příteli přednášková schůze, k nimž rozesláni pozváním členům přezala p. Třechová, usnána na 4 března, schůze výboru na 21 března.

4. schůzka dne 4. března 1916.

Přednáška p. ing. Třecha o slunečních skvrnách, jejich pozorování a o spektroskopu.

Protokol

2. výborové schůze
konané dne 21. března 1916.

za účasti všech přítomných poslední výborové schůze

mimo p. Bendy, jenž se trvale pochlubil pro odjezd z Prahy. Práce spojené s obstaráváním knihovny, jež obdržel již ne-
kolik knih, darovaných pp. ing. Štychem a Klepistou pře-
vezala prozatímne p. Luchánková.

Ing. Štych podává zprávu o navázání písemných
styků s vídeňskou "Uraní" a navrhuje, aby veřejné vystou-
pení astronomické společnosti stalo se v létě t. r., a ne,
jako přirodně bylo zamýšleno po skončení války, takže by
již na podzim mohl být astronomickou společností
uspořádán cyklus veřejných přednášek přírodovědeckých.

9 Klepista navrhuje vydání k rozprodeji fotografie mě-
síčních krajín a některých mlhovin ve formě dopisnic; p.
Štychorá navrhuje vydání hektografovaných přednášek, jež
byly promereny v astronomické společnosti.

Příteli přednášková schůze, k níž poselání pozvání členům
převzala p. Píkorová, určena na 30. března, schůze výboru
na 11. dubna 1916.

5. schůzka dne 30. března 1916. 7

Přednáška p. Louisy Štychové "O vědecké činnosti
žen a jejím významu." ~ Žánam adres účastníkú, kteří
se hodldjí účastniti pozorování dalekohledem ve vlné přírodě.

Protokol3. výborové schůze

8

konání za účasti všech přítomných poslední výborové
dne 11. dubna 1916.

Protokol poslední výborové ^{schůze} přečten a schválen. Dále
zpráva pokladniční o stavu spolkového jmění, které dle
oznámení pokladnice činí K 12.30.

Ing. Štych podává zprávu, že zamýšlená vycházka
na pražskou univerzitní hvězdárnu je znehodněna oprava-
mi v budově hvězdárny konanými. Jelikož také místnost
Větrnické akademie, ve které bývají přednáškové schůze Astro-
nomické společnosti nebude příštího měsíce přístupna, rozhod-
nuto, příští výborovou i přednáškovou schůzi svolati až
na podzim.

Uzavřeně usneseno, příštího měsíce navštívit ondřejovskou
hvězdárnu bratří Triců.

Ing. Štych slibuje, vypracovati v nejbližší době stanovy
České astronomické společnosti.

Protokol4. výborové schůze

9

konání 28. prosince 1916

za účasti všech přítomných poslední výborové schůze u
sl. Toučkové.

Jednáváno o kursu astronomických přednášek, jež

ma' poradati Astronomickij krouzek spolecne s II. divcim oddilem spolku junak - cesky skaut.

Prednasky, jz bude miti ing. Sych, budou uceny hlavne pro skautky, skauty a jich priatele, pripadne dle poctu prihlasek budou pozvani tez clenove Astronomickeho krouzku - prednasky budou konany v mesicich lednu, unoru a breznu v mistnosti Delnicki akademie. Poplatek stanoven dle poctu prihlasek na K 2 - az K 3 - castka zbirajici pro ubrzeni vyloh za mistnost bude rozdelena na polovinu mezi Astronomickij krouzek a II. divci skautsky oddil. - Seznam skautu vzaly si na starost skautky tohoto oddilu. Na to schize skoncena.

Nikolik priatelskych schuzek u priatel Sycha a Novaka:

Dne 20. cervence 1917 10

schuzka v 7 hodin vecer.

Pritomni: Novak, Sych, Rolik, Klepcota, Jorovsky a Andel.

Predcitaný stanový pristi Ceske astronomické spolecnosti navrzeni priatelem Sychem. Byla zine debatorano o urcilych odstarech a paragrafech. Potom usneseno vyslati tictlenosa deputaci

6

(Štych, Rolčík a Novák) k našim předním
representantům astronomie, jako na př. k p. Tric
Tricovi, prof. Nuslovi, dr. Prohodovi, po případě
i k jiným.

26. července 1917 11

ve čtvrtek v 7 hodin večer schůzka u
řitele O. Rolčíka.

Přítomni: Štych, Klepsta, Novák, Rolčík,
Andel a Kucera.

Řitel Štych upravně o návštěvě u
p. Tric. Mimo jiné radil p. Tric, aby se
pořídil pouze malý dalekohled (4-6 palců) a
reflektor. O amatérské práci se zmínil p. Tric,
že nemůže vykonat nic zvláště cenného pro
vědeckou astronomii. To mohou pouze velké
hvězdárny oratřně všemi nástroji. Pouse snad
při pozorování letanc by se amatéři uplatnuli.

Usneseno sečkati se zadáním stanov.

Pan Tric si stanovy ponechal k důkladnějšímu
prohlédnutí a zase je p. Štychovi.

Další návštěvu učiní p. Štych, Rolčík
a Novák p. Karánovi.

Protokol

12

příjavné výborové schůze nepřehýzaně
konané dne 9. srpna 1917 u p. Karla Nováka
na Luichově za účasti pp. inž. Štycha a Rolícha,
Nováka, Baovského, Klepešty, ^{amovila} Kdeičkové a se-
pisovatelky V. Soukové
viz další strany jednání - viz str. 9!

Inž. Štych zahájil schůzi a referuje o jednání
s pp. Tricem a Nušlem, kteří navrhli malé změny
v předložených jim stanovách Č. A. S. a vyřídili si
jeho návštěvy u tov. Trice. Tato schůze byl přítomen
i p. Nechvíle. P. továrník Tric připomíná ve sta-
novách navržené řízení astronomického muzea,
navrhuje, aby byla řízena astronomická sbírka v
Technickém muzeu.

Jedací řeč spolku má být ve stanovách
uvedena jenom česká, protože v případě potřeby
může být řeč německá neb francouzská atd.
použito i bez výslovného uvedení ve stanovách.

Jinak mohou být stanovy ihned zadány.
Na žádost inž. Štycha, aby je pp. Nušl a Tric
spoluodepsali, bylo mu jimi doporučeno, aby
zadání stanov a výzva v novinách byla d-
starána námi amatéry, oni se na tuto
výzvu přihlásí a vyhledají ostatní profesory na
technice. Jinak slíbili jmenování přání vše-
možnou podporu, na př. p. Tric slíbil, že pro

členy Č. A. S. uspořádá zvláštní přednášku s demonstrací jeho ekvatorálního aparátu a uspořádá také výstavku astronomické literatury. Dorodil také vyhlášku na jeho hvězdárnu u Čudějova, kde sám účastenky provede a vše objasní. Prof. Nušl též slíbil, že bude na pořádání přednášek, případně že přijme i jiné k přednáškám. Doporučil též po ukončení přednášek debaty.

Dále se mluvilo o tom, že by se majalo atelier, kde by se umístila čítárna a konaly schůzky, případně i menší kurzy. Přístroje by se musily prozatím vypůjčiti.

Jan tov. Tric doporučil, bylo-li by išeem možno řídit observator, vhodné místo pro ni že by bylo v Gröbově ul. Střecha observatorie by mohla být usazena pohyblivě. On sám že by se přimluvil u činitelů města Kral. Ústředí a prof. Nušl že by potřebné vyjednal s prof. Školesou na technické.

Troj úmysl, že se nebude zabývat výrobou astronomických přístrojů, změnil p. Tric tím způsobem, kdyby více amatéři si chtěli pořídit přístroje, že by přistoupil na výrobu a že by typ určitěho dalekohledu vyrobil za přístupnou cenou.

Dopisy o ustavení Č. A. S. nemají být rozesílány. Po schválení stanov, jež nastává 4 neděle

9

po jich zadání, bude nejlépe — jak už uvedeno —
uvést je v časopisech výzvu a teprve nepřihlásí-li
se kdo, jehož bychom chtěli mít členem, dopisati mu
o ustavení Č. A. S. a podotknouti, kdo už za členu
přistoupil.

Ohledně zvolení výboru a předsedy rozhodnuto,
že předsedou nemůže být amatér. P. J. Tric nemůže
tuto funkci přijati, jelikož je příliš zaměstnán,
p. prof. Nust rovněž a porazuje za nejdůležitější
zvoliti předsedou prof. Zdeněka, který velice dobře a
populárně přednáší.

Co se týče zvolení čestných členů vyslanje
p. Tric náhled, že by k tomu v první řadě odpo-
ručoval p. Karlu Šafaříkovu. — P. učitel Andel ✓
k tomu podotýká, že bychom v místnostech Č. A. S.
měli umístiti obraz Šafaříkův.

P. Nust i Tric jsou pro vydávání samo-
statného časopisu a ne pro astronomickou hlídku
v některém časopise, jak původně zamýšlel inž. Štych.

Tím byl ukončen referát inž. Štycha o jed-
nání s jmenovanými pány. Inž. Štych dále podot-
ýká, že je třeba, abychom raznožili stanovy, a to
na 100 kusů. Jako sdělatelé ustanovení pp. Novák,
Roličik a Štych. Vyřízení stanov má být současně
p. Novákovi. Tento úřad pro úřad pokladníka

Inž. Štych se též, má-li být prof. Zdeněk

uvědoměn o staré věci. Ina Rolčík míní, že bude lépe, uvědomiti prof. Zdenka o všem až po schválení stanov.

Dr. Novák míní, že by snad stanovy měly být podepsány i baronem Krausem. Ina. Stych myslí, že by se celá záležitost rozšířením stanov a případnými změnami protáhla. - Usmeseno, že o nejbližších dnech pp. Stych a Klepešta zajedou k baronovi Krausovi do Pardubic, stanovy mu k podpisu předloží a věc vysvětlí.

Rozmnožením stanov dotará inž. Rolčík.

Na dotaz J. Klepešty, kdy a jak bude zahájena činnost Č. A. P., odpovídá inž. Stych, že se započne asi na podzim přednáškami prof. Mušla.

Učitel Anděl připomíná, že musí být stanovena záplata.

Ina. Stych upozorňuje, že bude třeba natisknouti přihlášky a legitimace. Přihlášky se budou přijímati do ustanjící valné hromady; zvolení výbor rozhodne o členech.

Užší příspěvků navrhuje se: K 10.- pro člena činného, pro přispívajícího asi K 5.- nebo K 6.- pro člena zakládajícího nejméně K 200.- Časopis budou členové dostávat za polovinu. Na návrh p. učitele Anděla usmeseo, že studující a

dělníci budou požívat jisté slavy.

Pan Novák podotýká, že každému členu bude zřízen účet, bude se vésti pohledniční kniha a seznam inventáře. - P. inž. Štych navrhuje, aby byl zřízen účet u postovní společnosti.

Potom se upravují stanovy, aby mohly býti rozmnoženy.

Příští schůzka určena na 16. srpna 1917.

Protokol 13

přípravné výborové schůze

konané dne 16. srpna 1917

~ 7 hodin večer v bytě p. inž. Rolčíka

Přítomni pp. Novák, Klepeta, Rolčík a Štych, p. Rolčíková a zapisovatelka Soukalová a Auděl.

Inž. Rolčík předložil rozmnožené stanovy.

Čet výtisků potřebných k zadání stanov byla podepsána pp. Novákem a Rolčíkem. Učitelí Audělovi byl postoupen úkol, aby příštího dne podal na místodržitelství stanovy s oznámením o ustavení se Společnosti.

Příští schůzka ustanovena na 23. srpna 1917 k inž. Štychovi.

Byla, nebyla? Jipim není.

12
Protokol

připravěné výborové schůze
konané dne 30. srpna 1917

15

v bytě p. K. Noráka na Smíchově *)

Pan Norák zahájil schůzi a upozornil, že bude nutno dojíti na místodržitelství a septati se na vyřízení stanov, jelikož zatím nemůžeme spolek nič podnikati.

Potom se rozprávělo o návrzích p. barona Krause na změnu stanov.

Pan baron vysvětluje, že chce popularisovati ředu astronomickou jen za účelem osvětlení ducha lidského a chce aby tento účel byl vytknůn též ve stanovách. Místo názevu Česká astronomická společnost je pro název Společnost amatérů nebo přátel hvězdačství z toho důvodu, že titul Č. A. S. by mohl zavážeti ty, kteří by chtěli ač nadborůvici - přistoupujiti za členu, kdežto naši snahou má býti, získati co nejvíce členů.

Ing. Štych podotýká, že musíme promyslet i na další budoucnost, že v naší společnosti se bude soustřeďovati nejen popularisace, ale i ředa a že název Č. A. S. je tak široký, že zahrnuje obě. Ukládá pořadárku, aby bylo ve

*) Kromě jmenovaných v posledním protokolu přítomni též p. baron Kraus a p. Štycharův.

stanovách vyčteno šíření astronomie v lidových
mstrách, podotýká, že je obsaženo již v § 4.

Mimo to navrhuje p. bar. Kraus, aby budavci
kněždárna nebyla přístupna každému, jelikož je to
však praxím detail, který nemá důležitosti a
zbytečně by stanovy přetěžoval, upuštěno od jeho
projednávání.

Dále bylo projednááno o příspěvcích a
rozhodnuto, že jejich výše bude taková, jak
bylo již usneseno: pro zakládající členy K 200.-,
činní členové K 10.- a přispívající K 2.- resp. 2.-

P. baron Kraus míní, že by bylo lépe, kdyby
studující a deluici neměli zvláštních slev, jelikož by
se tím při větším počtu členů ztěžovala poklad-
ničková práce.

Jelikož p. učitel Anděl podotýká, že usilovné
rozšiřování a získávání členů by bylo dosti ne-
rozumné, protože je lépe 100 členů vybraných než
200 jiných, vyslovuje p. baron Kraus náhled, že
bychom mohli utvořit zvláštní společnost, která by
pracovala vědecky nesnažíc se vědu popularizovat.

P. Ptychorá rovněž upozorňuje, že při
získávání širokých mas vznikali bychom nehybní
a že pokud budeme tvořit společnost, které
pro samé popularizování nebude času na
vědeckou činnost.

14
Pan baron Kraus doporučuje, aby byla pro
první čas založena exklusivní společnost, malý krou-
žek z nás a třeba se konečně, mě-li to být n.
hraná společnost menší anebo budeme-li hned
zpočátku usilovně získávat členy, abychom byli
silnou společností amatérskou.

Ing. Strych navrhuje, že kdybychom chtěli mít
jen malý kroužek, nemuseli jsme zadávat stanovy,
že však chceme se ustavit jako Společnost úředně
schválená, abychom mohli veřejně vystupovat a
přednáškami šířit astronomii. Na většinu tisků-
mý jsme prozatím nepomýšleli, poněvadž k jeho
vydávání je potřeba značně času a práce. Zamýšleli
jsme toliko první rokem vydati pro členy jako
přemii ročenku a většinou vydati též ve druhém
spásmím roce. Prozatím bychom si hleděli populari-
sace astronomie tím, že bychom pořádali kursy
jedněch přednášek pro amatéry a zvláště pro po-
kročilejší. Pro členy jsme pomýšleli na vydávání heko-
grafických efemerid a normalizování přednášek,
které by se rozšířily venkovským členům. K efemeridám
by se mohly případně přiložit i fotografie slunce a
měsíce.

Pan baron Kraus se opět táže, omezí-li se
činnost na malý kroužek úředně schválený nebo
mě-li být činnost prováděna v jiném kruhu,

15
že v tom citi odstihování venkova a nesto-li
by to, aby naše Společnost byla v Praze a v
Pardubicích aby se utvořila s malými úměrnými
Společnost hvezdní amatéři.

Pan učitel Audel upozornil, že je-li kde
10 členů, mohou utvořit odbo a dodává, že
jsemě vždy počítali s venkovem a hlavně s Pardu-
bicemi.

Ing. Strych říká, že na nátlak Klepeshtr
a společně s ním po tři roky přemýšlel,
jak nejlépe založit a upravit astronomickou
společnost. Je názoru, že bude třeba popu-
larizovat vědu, ale nesmíme být spolkem, který
by vědecky nic neznamenal. Chceme proto astron-
společnost založit jen se souhlasem pp. Fvice,
Kusla, Dra Svobody atd. Musíme hledat střední
cestu; nesmíme však také v našem věstníku
uvěřňovat progresy, jak na to přemýšlel
p. bar. Kraus, aby spíše byl nabusen zájem o naši
časopis.

Pan baron Kraus se táže, jak bychom
pohlíželi na to, kdyby se přece jen ustavila
v Pardubicích Společnost hvezdní amatéři.

P. inž. Rolčík na to poznamenává, že by
to činilo dobrým ovesice.

Ing. Strych dále vysvětluje, že bude vždy

16
v zájmu vědy, alychom pracovali společně a se
bude mutno specializovati se na různé obory,
na př. někteří by studovali slunce, jiní měsíc,
jiná skupina sluneční skruhy. Tato by se mohla
nejlépe soustřediti v Pardubicích. Chceme přinést
určitý prospěch vědě. Jak, o tom se mnoho de-
batovalo s pp. Tricem a drem Prohodou, kteří míní
že se vědě neprospěje. Inz. Štych však myslí, že
ještě přece odvětví, kde záleží na mnoha proso-
ráních, na př. při porovnání letavic by se naše
společnost mohla dobře uplatnit.

Potom byl přečten dopis p. Tichánka, ^{z Brannic 21. Popel.} který
oznamuje, že získal několik členů.

Na to byla schůze ukončena.